27. 7. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Obchodní rejstřík

V březnu tohoto roku byl schválen nový zákon, který znovu změnil právní úpravu obchodního rejstříku. V čem změny spočívají?

Nejprve byla zásadním způsobem změněna a upravena problematika obchodního rejstříku a rejstříkového řízení zákonem č. 216/2005 Sb., který nabyl účinnosti dne 1.7.2005; hlavním cílem této změny bylo urychlení a zjednodušení celého procesu zápisu do obchodního rejstříku, přesto přinesla zejména v praxi některé dílčí problémy a jejího cílu tak nebylo ve všech případech dosaženo.

Dosavadní praxe totiž směřovala k tomu, že pokud měl návrh jakýkoli sebemenší nedostatek, měl soud možnost, a ve většině případech tak i dělal, odmítnout návrh s tím, že nemá podklad v připojených listinách.

Tyto problémy a nedostatky se snaží vyřešit a odstranit novelizace provedená zák. č. 79/2006 Sb. Níže uvádím hlavní problémy, které se tato novela pokusila vyřešit, zároveň upozorňuji, že se nejedná o taxativní výčet všech změn.

Opětovně se zavádí procesní možnost a zároveň i **povinnost soudu vyzvat k odstranění vad návrhu či k doplnění chybějících listin** ve lhůtě 3 pracovních dnů od dojití návrhu soudu. Lhůta stanovená pro provedení zápisu nebo rozhodnutí soudu pak počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy bylo soudu doručeno podání, jímž byly vady odstraněny nebo listiny doplněny. Zaleží tedy i na aktivitě navrhovatele, jak rychle návrh opraví, resp. chybějící listiny doplní. Soud nemá zákonnou možnost vyzvat opakovaně.

Pokud soud návrh odmítne, zakotvila novela tzv. **poučovací povinnost soudu**, tzn. soud musí uvést konkrétní **důvod odmítnutí** a poučit, jakým způsobem lze nedostatky návrhu odstranit. Toto nové ustanovení by tak mělo napomoci skutečnému zrychlení celého procesu. Dosud totiž byly tytéž návrhy podávány opakovaně, protože zejména navrhovatelé neprávníci nebyli s to odhalit chybu svého návrhu.

Novela rovněž výslovně doplnila ustanovení **o opravách zjevných chyb v psaní a počtech** v zápisu kdykoliv i bez návrhu a bez vydání rozhodnutí zasláním výpisu. Podklad pro opravu zjevných chyb totiž chyběl.

Další novinkou je doplnění **ustanovení o lhůtách**. Speciální lhůta je stanovena pro zápis přeměny a v případě, kdy se spis nachází u jiného rejstříkového soudu. V těchto případech je ovšem prodloužení standardních lhůt pochopitelné. Není-li návrh podán v českém jazyce, začne běžet lhůta až doručením překladu.

Přínosem by mělo být i zpřesnění případů, kdy soud přímo provede **zápis bez vydání rozhodnutí**, což je časově rychlejší forma, a případů, kdy rozhoduje usnesením. Dosavadní praxe soudů v tom, jakou formou mají rozhodovat, nebyla jednotná.

Neprovede-li soud zápis do rejstříku a ani o návrhu nerozhodne ve lhůtě, považuje se navrhovaný zápis za provedený dnem následujícím po uplynutí lhůty; soud je povinen **promítnout tento tzv. kontumační zápis do rejstříku do 2 dnů ode dne, kdy se takový zápis považuje za provedený**. Doposud platilo, že sice účinky zápisu nastaly uplynutím lhůty, nicméně lhůta pro faktickou realizaci zápisu stanovena nebyla.

Dřívější úprava stanovila, že návrh na zápis musí být doložen i písemným souhlasem osob, které se v rámci zápisu podnikatele zapisují. Ustanovení § 31 obchodního zákoníku obsahuje legislativní zkratku, podle které se návrhem na zápis rozumí rovněž návrh na změnu nebo výmaz zápisu. Sporným se tak stalo, zda se má vyžadovat i souhlas osoby s výmazem; mohlo tak totiž docházet k

situaci, kdy by osoba, např. jednatel odvolaný valnou hromadou, nemohl být vymazán, pokud by se svým výmazem nevyjádřil souhlas. V praxi sice soudy souhlas s výmazem nevyžadovaly, nicméně je vhodnější výslovné zákonné ustanovení, které stanoví, že **u výmazu osoby zapsané v rámci zápisu podnikatele se souhlas nevyžaduje.**

Listiny vyhotovené v cizím jazyce se předkládají v originálním znění a současně v překladu do jazyka českého, ledaže rejstříkový soud sdělí podnikateli, že takovýto překlad nevyžaduje; takové sdělení může rejstříkový soud učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet řízení v budoucnu. Je-li vyžadován překlad a **jedná-li se o překlad z jazyka, který není úředním jazykem nebo některým z úředních jazyků členského státu Evropské unie nebo jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, musí být překlad úředně ověřen**. Můžeme tedy dovodit, že překládat z úředního jazyka některého členského státu EU může kdokoli, i ten kdo jazyk plně neovládá a překlady dokumentů založených ve sbírce listin tak nemusejí být zcela v souladu s jejich originálním zněním.

V souhrnu můžeme změny v rejstříkových věcech hodnotit jako pozitivní, zejména pokud jde o výzvy k odstranění vad a o poučovací povinnost soudu včetně povinnosti uvádět důvody odmítnutí návrhu.

Anna Bartůňková
Advokátní kancelář HOLEC, ZUSKA & Partneři

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Prodej rodinné firmy: Co má být skutečně součástí transakce?
- Podíl před vznikem společnosti: k přípustnosti jeho převodu
- Byznys a paragrafy, díl 46.: Pravidlo podnikatelského úsudku: Jak rozhodovat bez zbytečného strachu z osobní odpovědnosti
- Bytová družstva
- Limity rozkazu k vyklizení: Skutečně pomůže rozhýbat trh s nájemním bydlením?
- Jak najít kupce pro svou firmu přes M&A poradce: na co si dát pozor ve smlouvě se zprostředkovatelem
- Nábor zaměstnanců přes agentury a M&A transakce: kde končí ochrana investice a začíná kartel
- Nové pojetí úvěruschopnosti spotřebitele?